

[Gudme.]

røverromaner, som nu engang hører med, når man skal prøve på at dramatisere det emne, der er blevet talt om i folketinget i hvert fald en lille menneskealder.

Det plejer også at være sådan, at man normalt ved, hvordan dette travløb slutter, og allerede med den dagsorden, som hr. Hjortnæs har foreslået, forekommer det mig klart, at udgangen på denne debat tegner sig med nogenlunde sikkerhed.

Det, der er det ubehagelige, er, at når en historie som den med aflytningen af fhv. folketingsmand Alfred Jensen kommer frem, så er der alle muligheder for at fabulere, så er der alle muligheder for at give offentligheden indtryk af, at der virkelig her har været tale om noget stort og katastrofalt, bl.a. af den gode grund, at dementier dels ikke lader sig gøre, dels ikke forslår noget, selv om man kommer med dem, for ingen tror jo på dem.

Vi drøfter her om et område, hvor vi i virkeligheden ikke kan tale så forfærdelig konkret — justitsministeren har jo sagt det flere gange i dag i besvarelsen af de spørgsmål, der er stillet af hr. Gert Petersen — og jo mindre konkret man kan få frem, jo mere mulighed har man så for ukontrolleret at blæse formatet af den situation, man nu har hidbragt, op til at være noget kolossalt. Man kan have gode hensigter hermed. Der er nogle, der har dem. Jeg ved ikke, om hr. Gert Petersen og hr. Ib Nørlund har dem, men hvis de har, har de ikke dokumenteret det indtil nu, men all right, det kan da være, de har dem. Man kan have onde hensigter hermed. Det er givet, at der er nogle, der har dem, og det har bl.a. den sensationslystne dagspresse.

Jeg vil gerne sige, at den redegørelse, som justitsministeren har givet som svar på den konkrete stillede forespørgsel, kunne jeg sådan set nøjes med at henvise til og så sige: hermed er vi tilfredse. Jeg synes, det var en nøgtern og rimelig redegørelse, hvori justitsministeren sagde det, der skal siges i denne sag og ikke mere, men jeg vil gerne hertil føje, at vi i det radikale venstre finder, at spørgsmålet om efterretningstjeneste har fået en bedre balance, end det havde, da det først blev bragt ind i folketinget efter den anden verdenskrig. Der skete i hvert fald én væsentlig ting, da vi i 1964 fik nedsat kon-

trolorganet under amtmand Wamberg's ledelse. Vi tror, at man dermed — selv om vi naturligvis ikke, som hr. Kjørulff-Schmidt før var inde på, fra folketingets side har den direkte mulighed for at efterkontrollere det — har fået sat en fornuftig kontrol fra regeringens side på efterretningsvirksomheden.

Men det, der skal siges om problemet efterretningsvirksomhed, hvor langt man kan gå, og hvortil man kan gå, blev efter min opfattelse sagt meget godt, da man i sin tid havde den store storm i forbindelse med aktiviteterne i Kejsergade. Det udvalg, der da blev nedsat, Langkildeudvalget, afgav en beretning i sommeren 1970, nemlig den 2. juni 1970, og tog da det rigtige standpunkt i denne problemverden, som det fremgår af denne beretning. Den findes i Folketingsstidende 1969-70, Tillæg B, sp. 2551-2552, og man siger heri:

„Der er i udvalget enighed om at fremhæve den enstemmige opfattelse, at en efterretnings- og varslingstjeneste er nødvendig af sikkerhedsmæssige grunde, og at der må gives efterretningsvæsenet de fornødne arbejdsmuligheder.

Efter udvalgets opfattelse må de arbejdsmuligheder, som åbnes for efterretningstjenesterne mod forsøg på at drive spionagevirksomhed på og fra dansk territorium, være således, at der dels kan udføres et effektivt arbejde, dels ikke sker tilsidesættelse af regler, der tilsigter at beskytte den enkelte borgers personlige rettigheder. Det må være den enkelte ministers ansvar gennem de fornødne instrukser til de dem underlagte tjenester at sikre dette.“

Heri er sagt tre ting, tre væsentlige ting, og de bør siges igen i dag.

Når det drejer sig om efterretningsvirksomhed, er der tale om et arbejde, der skal gøres — skal gøres, gentager jeg — og samtidig er der et hensyn at tage til at sikre borgernes grundlovmæssige rettigheder. Varetagelsen af denne dobbelthed — for der kan være en konflikt imellem disse to ting, det er åbenbart — sker på den pågældende ministers ansvar og kun på hans ansvar.

Der har været rejst debat om, hvorvidt det kunne være ønskeligt at inddrage yderligere kontrolorganer — og folketinget er jo gang på gang blevet nævnt som mulighed i så henseende — ud over det kontrolorgan, som vi fik i 1964 med Wambergudvalget. Vi